

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΡΗΤΗΣ

Υπουργείο
Εθνικής Οικονομίας
και Οικονομικών

ΕΘΝΙΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
2021-2025

ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ ΑΣΤΙΚΟΥ
ΠΡΑΣΙΝΟΥ ΚΡΗΤΗΣ

ΕΚΠΟΝΗΣΗ, ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΩΝ ΑΣΤΙΚΩΝ ΔΕΝΔΡΩΝ

Μ. Κοζυράκη^{1,3}, Ε. Σφακιανάκη^{1,3}, Σ. Κατσογιάννη⁴, Π. Νεκτάριος^{2,3},
Δ. Χαρκούτσης^{2,3}

¹ Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κρήτης, Γραφείο Γραμματέα, Ναυάρχου Κουντουριώτη, Τ.Κ. 71202, Ηράκλειο Κρήτης,
ggg@apdkritis.gov.gr, e.sfakianaki@apdkritis.gov.gr

² Ελληνικό Μεσογειακό Πανεπιστήμιο, Σχολή Γεωπονικών Επιστημών, Τμήμα Γεωπονίας, Εργαστήριο Ποιότητας και Ασφάλειας Αγροτικών Προϊόντων, Τοπίου και Περιβάλλοντος, Ειδίκευση Ανθοκομίας, Αρχιτεκτονικής Τοπίου και Αστικού πρασίνου, Εσταυρωμένος, ΤΚ 71004,

³ Παρατηρητήριο Αστικού Πρασίνου Κρήτης, Ελληνικό Μεσογειακό Πανεπιστήμιο, Εσταυρωμένος, ΤΚ 71004, Ηράκλειο Κρήτης,

⁴ Γεωπόνος-Αρχιτέκτων Τοπίου, Ανάδοχος μελετήτρια στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κρήτης,

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η απουσία επικαιροποιημένων, επιστημονικά τεκμηριωμένων, και σύμφωνα με τις τεχνολογικές εξελίξεις τεχνικών προδιαγραφών για τη διαχείριση των αστικών δέντρων στην Ελλάδα, αποτελεί σημαντική αδυναμία στο σχεδιασμό και την εφαρμογή πολιτικών βιώσιμης αστικής ανάπτυξης. Οι υφιστάμενες τεχνικές προδιαγραφές παρουσιάζουν ουσιώδεις ελλείψεις, ιδιαίτερα ως προς την εξειδίκευση τεχνικών χαρακτηριστικών, υλικών και υπηρεσιών που είναι κρίσιμα για την ανθεκτικότητα και την ασφάλεια των δέντρων στο αστικό περιβάλλον. Παράλληλα, καταγράφεται πλήρης απουσία προδιαγραφών στους τομείς της προστασίας των δέντρων κατά τη διάρκεια έργων, της καταγραφής και αξιολόγησης των δέντρων, της υποστήριξης και πρόσδεσης, καθώς και της συνολικής ασφάλειάς τους. Αυτές οι ελλείψεις οδηγούν σε αυθαίρετες παρεμβάσεις, κακές πρακτικές και αυξημένους κινδύνους για τη δημόσια ασφάλεια, τη βιοποικιλότητα και τη λειτουργικότητα των αστικών οικοσυστημάτων. Η σύνταξη τεχνικών προδιαγραφών εκτέλεσης έργων και εργασιών αστικού πρασίνου αναφορικά με την ασφάλεια των δένδρων κρίνεται επιτακτική για την υποστήριξη της περιβαλλοντικής σταθερότητας, της αισθητικής και λειτουργικής αναβάθμισης του αστικού πρασίνου.

Η μεθοδολογική προσέγγιση του έργου βασίστηκε στη συγκρότηση διεπιστημονικής Ομάδας Εργασίας, στην ανάλυση της ισχύουσας ελληνικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας, καθώς και στη συγκριτική μελέτη τεχνικών προδιαγραφών και πρότυπων από την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής και την Αυστραλία.

Ως αποτέλεσμα, προχωρήσαμε στη σύνταξη τεχνικών προδιαγραφών που καλύπτουν δέκα βασικούς τομείς: αστικά εδάφη, φύτευση, άρδευση, στήριξη-πρόσδεση, κλάδευση, φυτοπροστασία, λίπανση, μεταφύτευση, προστασία δέντρων κατά τη διάρκεια έργων και, καταγραφή και αξιολόγηση ασφάλειας δέντρων. Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στην προσαρμογή των προδιαγραφών στις περιβαλλοντικές και κλιματικές συνθήκες της Κρήτης, με δυνατότητα εφαρμογής τους σε όλη την ελληνική επικράτεια.

Η εφαρμογή των προτεινόμενων προδιαγραφών και η πρόταση της θεσμοθέτησής τους, αναμένεται να ενισχύσει την ορθή διαχείριση των αστικών δέντρων, συμβάλλοντας στη βιώσιμη ανάπτυξη και την κλιματική ανθεκτικότητα των ελληνικών πόλεων.

